

ВИК ЗА ПОМОЩ

Демонстрантите носеха противогази и черни знамена с черепи, а децата им ходеха с черни ленти на училище.

Няколко хиляди жители на българския град Русе заявиха през октомври, че ще се откажат от поданството си и ще потърсят „екологично убежище“ в чужбина, ако правителството в София не се погрижи до един месец за въздуха, който са принудени да дишат. В родния им град вече не съществуват нормални условия за живот. Акцията на жителите на 200 000-ния град привлече погледите, на световната общественост към една екологична катастрофа, за която българското правителство мълчи от години. През 1975 г. Румъния пусна в действие химически комбинат на своя бряг на Дунав, изграден изцяло от руснаците. Газовете, отделяни от комбината близо до Гюргево, създадоха един от най-застрашените екологично райони в Европа. Винаги, когато духа северен вятър, жителите на Русе трябва да се спасяват в къщите си или да пътуват с коли извън града, защото хлорните облаци, бълвани от комбината, работещ без филтри, правят живота им мъчителен, а дишането на границата на невъзможното.

Почти всички дървета в града са унищожени. Птички отдавна вече няма. Децата ходят с противогази на училище, а полиците изобщо не ги свалят по кръстовищата. Средната стойност на родените с увреждания деца и заболяванията от рак на белите дробове е многократно по-голяма от тази за останалата част от страната. Лекарите се занимават с повече от сто случая на отравяне с газ годишно. За типичните увреждания се е появил и жаргонен термин сред лекарите – „русенски дроб“. Възпаления на лигавицата, алергични процеси и главоболие са всекидневие. През някои дни концентрацията на хлор надвишава девет пъти максимално допустимата.

От „социалистическа солидарност“ с диктатурата на Чаушеску правителството на сваления преди година държавен и партиен шеф Тодор Живков игнорираше екологичната катастрофа на Дунав. На датиращите от 1983 г. протести властите отговаряха с репресии. Въпреки това в началото на 1988 г. 400 учени създадоха „Комитет за Русе“, който през април 1989 г. се присъедини към „Екогласност“, организация от около 35 000 защитници на природата и политически реформатори, които спомогнаха за свалянето на Живков. Но дори и новото правителство не направи нищо за жителите на Русе.

Румънското правителство отговаря на исканията на българското със собствени – да се спре АЕЦ – Козлодуй, чак тогава комбинатът в Гюргево щял да изпусне по-малко вредни газове.

Българите не отстъпват на румънците като екологични замърсители. Работници от АЕЦ – Козлодуй, са окачествили пускането на шести реакторен блок като „престъпление спрямо човечеството“. Отдавна забелязани неизправности не били все още отстранени. Обвиненията, които двете страни си разменят, обаче не помагат на гражданите на Русе. Правителството е глухо за „вика за помощ на умиращите“! А хилядите жители на Русе виждат само един изход – те отиват в столицата, откакто г-р. президентът Желю Желев отмени жителството, и търсят там работа и жилище.

(По материали на списание „Der Spiegel“)